

Zespół Szkół nr 2
Gimnazjum nr 3 im. Noblistów Polskich
w Świdniku

PROGRAM WYCHOWAWCZY

*„Nawet najprzeciętniejszy człowiek może
być pełnym człowiekiem, jeżeli działa w
granicach swoich zdolności i sprawności;
najpiękniejsze jednak zalety przygasną,
zanikną i zmarnieją, jeżeli zabraknie koniecznej
proporcji*

J. W. Goethe

Opracowała: Halina Koperda

Współpraca: Danuta Chmielik, Danuta Jabłońska, Małgorzata Latoch – Zielińska, Ewa
Niezgoda, Izabela Koczkodaj, Krystyna Łuciuk, Marek Latoch, Jadwiga Jarosz, Janina Paterek,
Zenon Zieliński

Modyfikacja: Agnieszka Ciesielska, Aneta Kardyka, Halina Koperda, Elżbieta Kulczyńska,
Agnieszka Rakuzy-Wójcik

Świdnik 2013

WSTĘP

Program powstał po wnikliwej analizie ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli Gimnazjum nr 3 im. Noblistów Polskich w Świdniku. Systematycznie poddawany jest działaniom ewaluacyjnym. Wnioski z tych badań są analizowane i wdrażane do bieżącej pracy wychowawczej.

Zgodnie z nową koncepcją pracy szkoły, która powstała w wyniku połączenia Szkoły Podstawowej nr 5 oraz Gimnazjum nr 3 w Zespół Szkół nr 2 Program Profilaktyki został poddany modyfikacji i w tej formie będzie realizowany od 1 września 2013 r.

PROGRAM ZAWIERA:

1. PERSONALISTYCZNĄ WIZJĘ WYCHOWANIA W SZKOLE.MISJĘ SZKOŁY.
2. ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZEJ.
3. CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W RAMACH ZADAŃ OGÓLNYCH SZKOŁY.
4. OBSZARY PRACY I STANDARDY.
5. POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI NAUCZYCIELA – MODEL OSOBOWY WYCHOWAWCY
6. OPIS OSIĄGNIĘĆ WYCHOWANKA – MODEL OSOBOWY ABSOLWENTA.
7. HARMONOGRAM IMPREZ SZKOLNYCH.
8. EWALUACJĘ DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZYCH.

I.

PERSONALISTYCZNA WIZJA WYCHOWANIA W SZKOLE

Na podstawie wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców i nauczycieli skonstruowano personalistyczną wizję wychowania, na której oparte są działania wychowawcze, dydaktyczne i opiekuńcze w naszej placówce.

Polega ona na:

- stwarzaniu uczniom optymalnych warunków do harmonijnego rozwoju, zdobywania wiedzy i umiejętności poprzez indywidualizację procesu kształcenia;
- osobowym traktowaniu każdego człowieka;
- organizacji konkursów przedmiotowych i tematycznych, tak by każdy uczeń odkrył swój talent i miał dalszą możliwość rozwoju;
- bogatej ofercie zajęć pozalekcyjnych i rekreacyjnych;
- stwarzaniu bezpiecznych warunków w szkole;
- organizacji wszechstronnej pomocy potrzebującym, obejmowaniu działaniami profilaktycznymi wszystkich uczniów;
- otoczeniu wsparciem i pomocą psychologiczno-pedagogiczną uczniów niepełnosprawnych i o specjalnych potrzebach edukacyjnych;
- organizacji zajęć promujących zdrowie, terapię pedagogiczną, terapię dysleksji, wychowanie komunikacyjne, wartości patriotyczne, regionalne, budzeniu ciekawości poznawczej, szkolny wolontariat;
- wychowaniu uczniów w poszanowaniu polskiej tradycji i kultury oraz tolerancji wobec innych narodowości;
- zapewnieniu uczniom swobodnego dostępu do nowoczesnych technologii;
- unowocześnianiu i uzupełnianiu bazy i wyposażenia szkoły;
- zapewnianiu uczniom wykwalifikowanej kadry pedagogicznej, która ciągle doskonali się i doksztalca;
- promocji działalności szkoły i jej osiągnięć w środowisku lokalnym;

- promocji i prowadzeniu współpracy międzynarodowej w ramach programów wymiany uczniów i nauczycieli;
- ciągłości w nauczaniu integracyjnym oraz kształceniu sportowym;
- tworzeniu klas dwujęzycznych bazujących na wysokim poziomie nauczania językowego w szkole podstawowej;
- włączeniu rodziców w procesy wychowawcze i edukacyjne dzieci i młodzieży.

Wizję realizowaną będziemy poprzez **misję**.

II. MISJA SZKOŁY JESTEŚMY SZKOŁĄ...

- umożliwiającą każdemu z naszych wychowanków osiągnięcie sukcesu w miarę swoich możliwości;
- zorientowaną na wielostronny rozwój uczniów w sferze intelektualnej i emocjonalno-motywacyjnej;
- dbającą o wysoki poziom nauczania i wychowania wszystkich uczniów;
- przygotowującą każdego ucznia do bycia Polakiem i Europejczykiem;
- promującą humanistyczny system wartości i szacunek dla tradycji;
- zapewniającą uczniowi przyjazną atmosferę i poczucie bezpieczeństwa;
- kształcącą kompetencje kluczowe: umiejętności uczenia się i samokształcenia, umiejętności komunikowania się, zdobywanie informacji i ich przetwarzanie, refleksyjność;
- zapewniającą wykwalifikowaną i życzliwą kadre;
- której priorytetem jest nauczanie języka ojczystego, języków obcych i matematyki – zgodnie z zasadą, że „kto zna język nauczy się wszystkiego”.

Uznano, że szczególnie ważne jest dążenie do zaspokojenia **potrzeb** naszych wychowanków takich jak:

- poczucie bezpieczeństwa (uważamy, że uczeń czując się bezpiecznie jest chętny i otwarty na współpracę);
- kontaktu z „mistrzem” (nauczyciel autorytetem w każdej dziedzinie);
- uznania i akceptacji (dostrzegania każdego osiągnięcia, a tym samym inspirowanie do dalszych sukcesów);
- poszanowania godności własnej i drugiego człowieka (bez względu na pochodzenie, przekonania i wygląd);
- podtrzymywania i wzmacniania więzi przyjacielskich i koleżeńskich;
- mówienia prawdy i otwartego wyrażania myśli (nie raniąc nikogo);
- obiektywnego i sprawiedliwego.

III.

ZAŁOŻENIA PRACY WYCHOWAWCZEJ

Pracę wychowawczą oparto na uznawanych wspólnie (wynik ankiet) z uczniami i rodzicami **wartościach** takich jak:

- bezpieczeństwo;
- prawda;
- szczerść;
- sprawiedliwość;
- tolerancja;
- obowiązkowość;
- przyjaźń i koleżeństwo;
- szacunek;
- odpowiedzialność za siebie i innych.

IV.

CELE I ZADANIA WYCHOWAWCZE OKREŚLONE W RAMACH ZADAŃ OGÓLNYCH SZKOŁY

Podstawowym zadaniem wychowawczym szkoły jest rozwój osobowości wychowanka. Aby to osiągnąć będą realizowane takie zadania, które wynikają z określonych celów ogólnych.

CELE PRACY WYCHOWAWCZEJ:

1. integrowanie zespołu uczniowskiego poprzez rozwój szkolnej samorządności;
2. intelektualny rozwój uczniów poprzez wzbogacanie ich wiedzy z różnych dziedzin życia oraz inspirowanie do podejmowania zadań mających na celu poznawanie zjawisk, procesów i problemów;
3. modelowanie osobowości ucznia poprzez kształtowanie właściwych postaw wobec siebie i innych oraz umiejętność analizowania różnorodnych zachowań z uwzględnieniem ich warunków;
4. przygotowanie uczniów do życia w świecie dorosłych poprzez ukazywanie różnorodnych aspektów życia społecznego [wraz z jego zagrożeniami] oraz kształcenie umiejętności określania i realizowania zobowiązań wobec społeczności, której jest się członkiem.

V.

OBSZARY PRACY I STANDARDY

1. Indywidualna praca wychowawcza **z poszczególnym uczniem** (zarówno zdolnym, jak i przejawiającym trudności w nauce i zachowaniu) polega na:
 - rozpoznawaniu potrzeb wychowanka;
 - zasięgnięciu opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej w celu ukierunkowania oddziaływań dydaktycznych i wychowawczych;
 - dostosowywaniu wymagań do możliwości ucznia;
 - stałym wspieraniu w pracy; utwierdzaniu, że może, że potrafi;
 - nawiązaniu i utrzymywaniu współpracy z rodzicami.

2. Praca wychowawcza **z klasą** polega na:
 - rozpatrywaniu potrzeb klasy;
 - tworzeniu klasowego programu wychowawczego;
 - realizowaniu tego programu podczas;
 - godzin wychowawczych
 - wycieczek i wyjść klasowych
 - imprez klasowych i szkolnych
 - prac na rzecz szkoły i środowiska lokalnego

3. Praca **ze społecznością szkolną** polega na:
 - pomocy w tworzeniu samorządności szkolnej - reprezentanta
 - całej społeczności uczniowskiej;
 - wspieraniu inicjatyw samorządu, pomocy w ich realizacji;
 - zachęcaniu do podejmowania działań zarówno w szkole, jak i środowisku;
 - zasięgnięciu opinii o ważnych dla szkoły sprawach;
 - podejmowaniu wspólnych decyzji mających wpływ na życie szkoły.

4. Praca zespołu nauczycielskiego polega na:

- koordynacji działań w ramach realizacji projektów edukacyjnych;
- prowadzeniu systematycznych spotkań zespołu wychowawczego.zespołów przedmiotowych;
- uczestniczeniu w posiedzeniach rad pedagogicznych;
- podnoszeniu kwalifikacji zawodowych [dydaktycznych i wychowawczych] poprzez udział w konferencjach metodycznych, szkoleniach, kursach, studiach podyplomowych.

5. Praca z rodzicami polega na:

- utrzymywaniu częstych i systematycznych kontaktów w ramach:
 - wywiadówek
 - dni otwartych
 - indywidualnych spotkań z poszczególnymi rodzicami
 - korespondencji drogą elektroniczną- dziennik elektroniczny, email
- zachęcaniu rodziców do udziału w imprezach, zarówno klasowych, jak i szkolnych;
- zapraszaniu do współpracy i współdecydowania o ważnych dla szkoły sprawach;
- prowadzeniu szkoleń z zakresu wychowania.

Ponadto wychodząc z założenia, iż rolą szkoły jest wspieranie rodziców w procesie wychowania zasięga się ich opinii na temat skuteczności prowadzonych działań.

Chęć wspierania szkoły w pracy wychowawczej została zadeklarowana przez rodziców poprzez wypełnienie ankiet, w których zaproponowane zostały uwzględnione w programie formy współpracy.

VI. POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI NAUCZYCIELA MODEL OSOBOWY WYCHOWAWCY

Założono, że nauczyciele wychowują głównie poprzez oddziaływanie własną postawą i zachowaniem oraz przekonującą prezentacją własnych umiejętności.

Dlatego też na podstawie ankiet stworzono wzór osobowy nauczyciela, który przejawia następujące postawy i umiejętności:

POSTAWY I UMIEJĘTNOŚCI NAUCZYCIELA	
w zakresie stosunku do uczniów	<ul style="list-style-type: none">· traktuje uczniów podmiotowo;· jest życzliwy, uprzejmy, otwarty na problemy uczniów, chętnie wspiera ich w kłopotach;· stawia wymagania i konsekwentnie je egzekwuje;· jest tolerancyjny i sprawiedliwy;· potrafi przyznać się do błędu.
w zakresie przygotowania do zawodu	<ul style="list-style-type: none">· jest kompetentny - posiada dużą wiedzę merytoryczną· potrafi przekazać wiadomości w sposób ciekawy i przystępny;· jest komunikatywny;· stosuje zróżnicowane metody nauczania;· dobrze organizuje pracę własną i uczniów;· indywidualizuje wymagania i dostosowuje je do możliwości i potrzeb uczniów;· doskonali swoje umiejętności na różnego rodzaju szkoleniach.

VII.

OPIS OSIĄGNIĘĆ WYCHOWANKA MODEL OSOBOWY ABSOLWENTA

<p>w zakresie kultury osobistej</p>	<ul style="list-style-type: none"> · jest osobą uprzejmą, życzliwą i uczciwą; · jest koleżeński, chętny do pomocy; · jest tolerancyjny - rozumie, że różnice między ludźmi, wynikające z ich różnych możliwości, motywacji oraz odmienności kulturowej są zjawiskiem normalnym; · jest wrażliwy/a na potrzeby innych ludzi - wykazuje odwagę cywilną stając w obronie słabszych; · potrafi rozróżniać dobre i złe uczynki; · dba o zdrowie, unika wszelkich używek - ma świadomość ich negatywnego wpływu na zdrowie psychiczne i fizyczne; · dba o dobre imię szkoły; · dba o otaczające nas środowisko; · szanuje siebie i innych; · zachowuje się odpowiedzialnie i świadomie.
<p>w zakresie umiejętności interpersonalnych i społecznych</p>	<ul style="list-style-type: none"> · respektuje i przestrzega regulamin szkolny; · umie współpracować z innymi w grupie; · bierze odpowiedzialność za podjęte zadania, dotrzymuje terminów, szanuje czas swój i innych ludzi; · potrafi przyznać się do błędu i ponieść konsekwencje; · jest patriotą - zna historię swojego kraju i regionu; · rozumie zasady demokracji - potrafi dyskutować we właściwej formie; · stara się radzić sobie z problemami i konfliktami szukając rozwiązań kompromisowych; · jest przygotowany/a do aktywnego udziału w życiu społecznym · zdaje sobie sprawę z następstwa różnych działań - zwraca uwagę na względy bezpieczeństwa.
<p>w zakresie umiejętności komunikacyjnych</p>	<ul style="list-style-type: none"> · dba o piękno mowy ojczystej; · swobodnie komunikuje się w języku polskim i co najmniej jednym języku obcym; · umie korzystać z komputera i Internetu;

	<ul style="list-style-type: none"> · znajduje i analizuje informacje w różnych źródłach wiedzy; · potrafi odróżnić fikcję od świata realnego w przekazach medialnych; · umie wyrazić swoje uczucia, myśli i poglądy nie urażając innych osób; · jest asertywny/a; · jest komunikatywny/a, otwarty/a i twórczy/a.
<p>w zakresie umiejętności zdobywania wiedzy</p>	<ul style="list-style-type: none"> · rozwija się intelektualnie i duchowo; · wykorzystuje możliwości, jakie oferuje szkoła; · potrafi mądrze korzystać z szerokiego dostępu do wiedzy. właściwie planuje swoją pracę i wypoczynek; · jest ciekawy świata - stale poszerza swoje wiadomości na temat zjawisk i zależności występujących w świecie; · umie wykorzystać zdobytą wiedzę w sytuacjach praktycznych; · potrafi zaprojektować bardziej złożone działania dobierając odpowiednie metody postępowania; · ma świadomość, że sprawne funkcjonowanie we współczesnym świecie to konieczność ciągłego kształtowania i samokształcenia.

ZADANIA PRACY WYCHOWAWCZEJ SZKOŁY

1. UMIEJĘTNOŚĆ WSPÓŁŻYCIA W ZESPOLE

Klasa I		
Tematyka	Cele	Realizacja
1.O tym warto by porozamawiać	Wyrobienie u uczniów przekonania o współdecydowaniu i współodpowiedzialności za spotkania klasowe, ich celowość i współzycie w klasie	<ul style="list-style-type: none">• uatalenie tematyki spotkań,• wybór samorządu klasowego,• kontrakt klasowy
2.Jesteśmy członkami społeczności klasowej	Umacnianie poczucia więzi z całą społecznością szkolną poprzez propagowanie idei samorządności i współodpowiedzialności za właściwie jej realizowanie. Wskazanie na te elementy obyczajowości tradycji szkolnej, które łączą społeczność uczniowską. Umacnianie więzi klasowej. Poznawaniu swoich charakterów i upodobań. Postrzeganie klasy jako społeczności (zespołu). Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za działania w zespole.	<ul style="list-style-type: none">• prawa i obowiązki ucznia wynikające z obowiązujących w szkole dokumentów,• podstawowe założenia SU,• współpraca przy tworzeniu wizji szkoły,• prezentowanie własnych sylwetek,• budzenie i rozwijanie poczucia współodpowiedzialności za szkołę.
3.Relacje między członkami społeczności szkolnej.	Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za szkołę, budzenie poczucia więzi ze szkołą, kształcenie umiejętności konkretyzowania własnych oczekiwań i odpowiedzialności za ich realizację.	<ul style="list-style-type: none">• praca w grupach, analiza stanu faktycznego,• skonkretyzowanie własnych potrzeb i oczekiwań,• zdefiniowanie modelu absolwenta i wychowawcy.
4.Poznajcie moich rodziców.	Umacnianie więzi międzypokoleniowej, angażowanie rodziców w sprawy klasy, zwrócenie uwagi na szczególną rolę rodziców we właściwym funkcjonowaniu rodziny, kształtowanie szacunku do tradycji i historii własnej rodziny na tle historii i tradycji regionu jej pochodzenia.	<ul style="list-style-type: none">• wprowadzenie w zagadnienie odpowiedzialności rodziców za pełne role życiowe,• ukazanie problemów towarzyszących życiu rodzinnemu,• zaakceptować potrzebę istnienia silnej więzi uczuciowej między dziećmi i rodzicami,• organizacja spotkania z rodzicami,• udział rodziców w strukturach szkoły (Rada Rodziców)

Klasa II		
Tematyka	Cele	Realizacja
1.O tym będziemy rozmawiać na spotkaniach klasowych w kl. II.	Pogłębianie poczucia przynależności do zespołu klasowego i współodpowiedzialności za spotkania klasowe.	<ul style="list-style-type: none"> •ustalanie tematyki spotkań, •wybór samorządu klasowego, •kontrakt klasowy
2.Jesteśmy członkami społeczności szkolnej.	Tworzenie tradycji szkolnej, kontynuowanie sprawdzonych działań, wdrażanie nowych pomysłów i umacnianie więzi szkolnej. Poznanie zasad wyborów demokratycznych.	<ul style="list-style-type: none"> •tworzenie harmonogramu imprez i uroczystości szkolnych, •przygotowanie wyborów samorządu szkolnego, •udział w demokratycznych wyborach rady samorządu uczniowskiego, •wydawanie gazетки, •apele, •gabloty klasowe i szkolne.
3.Poznajemy prawa człowieka.	Poznanie i zrozumienie podstawowych praw człowieka. Rozróżnianie praw i wolności, które mogą być ograniczone w warunkach określonych prawem i tych, które nie podlegają żadnym ograniczeniom. Kształtowanie umiejętności obrony swoich praw. Kształtowanie świadomości o prawie do życia i godnej śmierci każdego człowieka.	<ul style="list-style-type: none"> •praca w grupach z wykorzystaniem fragmentów wybranych dokumentów: Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka, Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, •sporządzenie katalogu praw człowieka, •etapy dochodzenia swoich praw – przygotowanie skargi pisemnej do Europejskiego Trybunału Praw Człowieka.
4.Rodzice w naszej szkole.	Angażowanie rodziców w sprawy klasy i szkoły. Rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez kontakt z wybranymi rodzicami.	<ul style="list-style-type: none"> •spotkanie z rodzicami (wybór zawodu) •współudział w tworzeniu dokumentów regulujących pracę szkoły, •prowadzenie szkoleń.

Klasa III		
Tematyka	Cele	Realizacja
1.Kontynuacja tematyki z klasy I i II.	Realizacje j.w..	•realizacje j.w.
2.Moje miejsce w klasie, szkole, w środowisku lokalnym.	Kształtowanie poczucia odpowiedzialności za swój wizerunek, klasę i szkołę. Integrowanie klas wokół celów szkoły.	<ul style="list-style-type: none"> •planowanie udziału w przedsięwzięciach własnych, klasy i szkoły (konkursy, zawody,...), •udział w imprezach szkolnych i lokalnych, •prezentacja dorobku własnego, klasy i szkoły.
3.Poznajemy rolę wyborów demokratycznych.	<p>Poznanie roli wyborów demokratycznych.</p> <p>Uświadomienie możliwości wpływu mieszkańców na decyzje podejmowane na szczeblu gminy, powiatu czy województwa.</p> <p>Poznanie struktury władz samorządowych i ich kompetencji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> •Spotkania z osobami wybranymi w wyborach demokratycznych (np. radny gminy, radny powiatu, poseł).
4.Rodzice partnerami w życiu.	Wspieranie procesu edukacyjnego i wychowawczego.	<ul style="list-style-type: none"> •Różne formy współpracy indywidualnej wynikające z aktualnych potrzeb.

2.Rozwój uczniów poprzez wzbogacanie ich wiedzy

Klasa I		
Tematyka	Cele	Realizacja
1.O technice pracy umysłowej.	Uświadomienie konieczności efektywnego i racjonalnego sposobu uczenia się, zainteresowanie uczniów techniką pracy umysłowej i zasadami higieny pracy.	<ul style="list-style-type: none"> •analiza bieżących postępów w nauce i omówienie przyczyn niepowodzeń, •wymiana poglądów na temat właściwego korzystania z lekcji, metod uczenia się w domu oraz wpływu osiągnięć klasy na indywidualne postępy uczniów, •przedstawienie lektury poznawczej omawiającej zasady racjonalnego uczenia się. •spotkania z pedagogiem szkolnym.
2.Odkryto, zbadano, wynaleziono.	Wdrażanie do samodzielnego zdobywania wiadomości. Uzmysłowanie korzyści płynących z lektury pozaszkolnej.	<ul style="list-style-type: none"> •podział uczniów na zespoły w zależności od zainteresowań, •prezentowanie opracowanego materiału.
3.Kontakt ze sztuką i prasą	Budzenie wrażliwości estetycznej, uwrażliwienie na konieczność kontaktów z różnymi formami kultury. Wzbogacenie aktywności poznawczej w zakresie prasy młodego człowieka. Kształtowanie postawy świadomego i krytycznego odbiorcy prasy, kształcenie umiejętności poprawnego formułowania opinii.	<ul style="list-style-type: none"> •rozmowa na temat wpływu sztuki na człowieka – jakich wrażeń dostarcza, o jakie przeżycia wzbogaca, która dziedzina sztuki jest uczniom szczególnie bliska, •wycieczka do kina, teatru, filharmonii czy na wystawę, •rozmowa na temat bogactwa i różnorodności tytułów prasowych, ich poziomu, tak informacyjnego jak i graficznego, •prezentacja czasopism, •wyłonienie czasopism cieszących się ogólnym zainteresowaniem, •propozycja przygotowania gazety klasowej.

Klasa II		
Tematyka	Cele	Realizacja
1. Bądź zorganizowany.	Uświadamianie sobie przyczyn trudności. Uświadamianie konieczności właściwej organizacji dnia pracy. Wskazanie na konieczność krótko- i długoterminowego planowania swoich działań.	<ul style="list-style-type: none"> • diagnozowanie sytuacji, • motywowanie działań, • planowanie własnej pracy, • dzielenie się doświadczeniami, • pisanie własnych planów (harmonogramów – dyskusja na ich temat), • samopomoc klasowa.
2. Źródła wiedzy – przepustką do przyszłości.	Uświadamianie konieczności korzystania z różnych źródeł wiedzy. Doskonalenie umiejętności integrowania wiadomości.	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystanie internetu, zbiorów bibliotecznych TV, videoteki, programów publicystycznych i kulturalnych, prasy, radia.
3. Wrażliwy i kompetentny odbiorca kultury.	Kształtowanie właściwej postawy w korzystaniu z dóbr kulturalnych. Poznanie źródeł kultury. Korzystanie z fachowej literatury.	<ul style="list-style-type: none"> • udział w spektaklach, • redagowanie recenzji i artykułów, • udział w warsztatach, • spotkania z ciekawymi ludźmi, • tworzenie kronik, albumów, plakatów • udział w konkursach, • oglądanie filmów.

Klasa III		
Tematyka	Cele	Realizacja
1. Uwierz w siebie.	Wdrażanie do perspektywicznego myślenia. Umiejętności wykorzystywania poznanych technik uczenia się do utrwalania zdobytej wiedzy. Uczenie samoakceptacji i wiary we własne siły. Motywowanie do pracy.	<ul style="list-style-type: none"> • nagradzanie, • eksponowanie prac, dokonań, (wystawki,...) • drukowanie w gazetce szkolnej prac uczniów.
2. Źródła wiedzy	Realizacja jak w kl. II.	• Realizacja jak w kl. II.
3. Wrażliwy i kompetentny odbiorca kultury.	Realizacja jak w kl. II.	• Realizacja jak w kl. II.

3. MODELOWANIE OSOBOWOŚCI UCZNIĄ POPRZEZ KSZTAŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH POSTAW

Klasa I		
Tematyka	Cele	Realizacja
1. Wpływ nastawienia na umysł i emocje.	Kształtowanie umiejętności prawidłowego odczytywania swoich stanów emocjonalnych, poczucia własnej wartości dawania i otrzymywania wsparcia. Uświadomienie uczniom w jakim stopniu są oni świadomi swoich reakcji. Budzenie zainteresowania własną osobowością. Kształtowanie umiejętności trafnej oceny własnych zachowań i reakcji, umiejętność, umiejętność obiektywnego spojrzenia na siebie i innych.	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanka o zwróceniu uwagi na potrzebę poznawania siebie, • ustalanie kryteriów ważnych dla uczniów przy ocenie postępowania własnego i innych, • ustalenie cech składających się na pozytywny lub negatywny obraz samego siebie, • próba stworzenia modelu człowieka będącego dla uczniów wzorem, ideałem.
2. Tolerancja i wolność.	Rozbudzenie postawy tolerancji dla odmienności narodowych, kulturowych, wyznaniowych, płciowych, rasowych, światopoglądowych. Wskazanie na tolerancję jako czynnik warunkujący właściwe współzycie w klasie, szkole, rodzinie i społeczeństwie. Uzmysłowanie znaczenia wolności dla człowieka. Wdrażanie do samodzielnego zdobywania wiadomości. Wdrażanie do pracy w grupie i współodpowiedzialności. Dostrzeganie korzyści płynących ze wzajemnej wymiany doświadczeń. Wskazywanie ciekawych form spędzania czasu.	<ul style="list-style-type: none"> • próba określenia czym jest tolerancja, czym się przejawia – dyskusja, • odgrywanie scenek w oparciu o własne doświadczenia uczniów, • analiza przykładów nietolerancji w szkole, rodzinie, społeczeństwie, • praca w grupach – szukanie odpowiedzi na pytania czym jest wolność dla współczesnego człowieka, zagrożenia dla wolności, • przydział zadań poszczególnym zespołom w związku z przygotowaniem lekcji integracyjnej, • prezentacja przygotowanych materiałów, • lekcja integracyjna „Spotkanie z ludnością”.
3. Jestem patriotą.	Kształtowanie szacunku dla postawy patriotycznej i osiągnięć własnego narodu. Pogłębienie poczucia przynależności do wspólnoty obywateli państwa polskiego. Świadomość istnienia obowiązków wobec własnej ojczyzny, w tym w szczególności obowiązku jej obrony oraz dbałość o jej dobre imię.	<ul style="list-style-type: none"> • dyskusja: co to znaczy być patriotą? Czy można być patriotą w życiu codziennym?, • patriotyzm w literaturze i w sztuce, • postawy patriotyczne w przeszłości i ich wpływ na odzyskanie niepodległości przez Polskę.
4. Symbole narodowe	Uświadomienie znaczenia symboli narodowych dla powstania i rozwoju świadomości narodowej. Kształtowanie szacunku dla symboli narodowych i godnej postawy w czasie uroczystości narodowych i państwowych.	<ul style="list-style-type: none"> • zebranie wiadomości na temat historii polskich symboli narodowych, • film ukazujący historię Mazurka Dąbrowskiego i Muzeum Hymnu Narodowego, • udział młodzieży w miejskich obchodach świąt narodowych i państwowych.

Klasa II

Tematyka	Cele	Realizacja
1. Rozwój człowieka: emocjonalny, społeczny, intelektualny.	Realizowanie zadań ułatwiających dorastanie, kształtujących dojrzałość, odpowiedzialność. Zapoznanie z mechanizmami warunkującymi właściwą koncentrację uwagi.	<ul style="list-style-type: none">• poznawanie swoich reakcji emocjonalnych- ćwiczenia,• próba odpowiedzi na pytanie: co to znaczy człowiek uspołeczniony?,• zdefiniowanie pojęć: konflikt i kompromis, inteligencja,• wykorzystanie książek lub programów komputerowych z ćwiczeniami umysłowymi.
2. Jesteśmy otwarci, tolerancyjni i wolni.	Kształtowanie zrozumienia dla odrębności obyczajowej i kulturowej mniejszości narodowych w Polsce i uświadomienie, że Polacy stanowią mniejszość narodową w innych krajach.	<ul style="list-style-type: none">• wycieczka ukazująca różnicowanie etniczne i religijne Lubelszczyzny,• nawiązanie współpracy z polską szkołą na Ukrainie lub Białorusi oraz ukraińskim lub białoruskim gimnazjum w Polsce.
3. Patriotyzm lokalny.	Pogłębianie poczucia przynależności do wspólnoty lokalnej. Rozbudzenie zainteresowań miejscowością, w której mieszka uczeń. Wyrabianie poczucia dumy z dokonań przodków. Poznanie wybitnych postaci związanych z regionem.	<ul style="list-style-type: none">• Świdnik na starych fotografiach – zorganizowanie wystawy,• zorganizowanie spotkania ze znaną postacią z naszego miasta,• wywiad z rodzicami i starszymi mieszkańcami miasta.
4. Jesteśmy obywatelami państwa demokratycznego.	Poznawanie podstawowych zasad ustrojowych współczesnego państwa polskiego oraz wolności, praw i obowiązków obywateli. Kształtowanie postawy rzetelnego wypełnienia obowiązków na rzecz demokratycznego państwa polskiego.	<ul style="list-style-type: none">• praca w grupach z tekstem konstytucji RP,• dyskusja na temat granic wolności i realizacji praw.

Klasa III

Tematyka	Cele	Realizacja
1. Rozwój indywidualny i społeczny.	Rozwijanie odpowiedzialności za działania własne i zespołowe. Eliminowanie niepożądanych postaw, a propagowanie właściwych	<ul style="list-style-type: none">• pełnienie ról w szkole,• udział we wspólnych działaniach,• konkursy, plakaty, gazetka, ankiety, pogadanki, apele.
2. Otwarcie na świat	Poznanie mechanizmów funkcjonowania państwa totalitarnego i autorytarnego. Tworzenie obrazu własnego społeczeństwa. Budzenie poczucia szacunku dla miejsc zagłady, straceń.... Poznanie pojęcia – postępowanie etyczne.	<ul style="list-style-type: none">• wycieczki do miejsc straceń (Majdanek, Oświęcim),• pogadanki na temat funkcjonowania różnych państw.
3. W drodze do Europy.	Uświadamianie, że wymiana młodzieży sprzyja wzajemnemu poznaniu i kształtowaniu postawy otwartości na kultury innych narodów	<ul style="list-style-type: none">• debata na temat wstąpienia Polski do Unii Europejskiej• wkład Polaków w rozwój kultury europejskiej (wystawa, albumy, quizy, konkursy)• Europe Elive (program wymiany młodzieży)
4. Przygotowujemy się do uczestniczenia w życiu społeczeństwa demokratycznego	Poznanie uniwersalnych zasad państwa demokratycznego. Uświadamienie, że tylko w państwie demokratycznym są warunki do aktywnego udziału jednostki w życiu społecznym. Ukazywanie praktycznych zastosowań zasad i procedur demokratycznych w społeczności szkolnej.	<ul style="list-style-type: none">• zebranie wiadomości historycznych genezy ustroju demokratycznego,• dyskusja na temat warunków powstania społeczeństwa obywatelskiego

4.PRZYGOTOWANIE UCZNIÓW DO ŻYCIA W ŚWIECIE DOROSŁYCH

Klasa I		
Tematyka	Cele	Realizacja
1.Radzę sobie w sytuacjach trudnych	<p>Wprowadzenie w problematykę zdrowia psychicznego, dostarczanie wiedzy służącej umiejętności rozładowania swoich emocji i właściwego reagowania.</p> <p>Poszerzenie wiedzy nt. przyczyn i rodzaju uzależnień oraz ich wpływu na człowieka i jego najbliższe otoczenie.</p> <p>Ukazywanie szkodliwości jakie niosą nałogi. Wdrażanie do asertywności.</p> <p>Uwrażliwienie na konieczność niesienia pomocy uzależnionym i podejmowania działań zapobiegawczych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sprecyzowanie pojęcia „stres” • określenie emocji towarzyszących sytuacjom stresującym • ustalenie wpływu negatywnych emocji na człowieka • postawienie problemu: jak przetrzymać stres, gdy np. ... • postawienie i omówienie zadania: poznajemy problemy problemu ludzi uzależnionych • praca zespołowa: wywiady z pedagogiem szkolnym i pielęgniarką, opracowania zestawu interesującej lektury, zorganizowanie spotkania z psychologiem nt. sposobów przeciwdziałania uzależnieniom, przyczyn powstawania określonych uzależnień i ich negatywnych skutków, działania środków i rozwoju i procesu uzależnienia • przedstawienie i omówienie zebranych materiałów • udział w konkursie „alkohol kradnie wolność” • realizacja programu profilaktycznego
2.Dojrzewanie wstęp do dorosłości.	<p>Wprowadzenie w szeroką problematykę okresu dojrzewania, uwrażliwienie na przemiany zachodzące w tym czasie i kształtowanie właściwego do nich stosunku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zdefiniowanie procesu dojrzewania w dwóch aspektach – fizycznym i psychicznym, • w dyskusji uchwycenie zależności między dojrzałością a osiąganym wiekiem, • wskazanie gdzie szukać pomocy przy borykaniu się z problemami dojrzerwania (lektura, specjaliści: pedagog, psycholog, seksuolog).
3.Moja przyszłość.	<p>Uzmysłowienie uczniom jak wybierać świadomie, aby móc kształtować swoją rzeczywistość.</p> <p>Wskazywanie swoich możliwości i uzdolnień oraz reakcji emocjonalnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazanie kryteriów wyboru zawodu, • wykorzystywanie programów poszerzających wiedzę o zawodach, • przeprowadzanie wywiadów przez uczniów, • organizowanie wycieczek do zakładów pracy oraz spotkań z przedstawicielami różnych zawodów, • spotkania z pedagogiem szkolnym.
4.UWAGA PROBLEM! – problemy klasowe oraz sposoby ich rozwiązywania.	<p>Stworzenie możliwości do zespołowego rozwiązywania trudności. Wzbogacanie doświadczeń indywidualnych poprzez osobiste zaangażowanie w pomoc innym.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • sprecyzowanie sytuacji problemowej, • wysłuchanie i zanalizowanie opinii uczniów w celu znalezienia wspólnego sposobu rozwiązania problemu, • spotkania i rozmowy z pedagogiem szkolnym.

Klasa II

Tematyka	Cele	Realizacja
1. Źródła niebezpieczeństw i zagrożeń życie i zdrowia.	Przypomnienie zasad higieny. Uświadomienie konieczności neutralizacji niewłaściwych zachowań oraz potrzeby troski o własne i cudze bezpieczeństwo. Ugruntowanie przekonań o szkodliwości uzależnień. Wzbudzanie szcunku dla słabszego, chorego, kalekiego.	<ul style="list-style-type: none"> • pogadanki, • spotkania z pielęgniarką • apele, • rozmowy indywidualne, jak w kl.I, • spotkania integracyjne.
2. "Czy to jest przyjaźń czy to jest kochanie?"	Nabywanie umiejętności rozróżniania i pielęgnowania uczuć koleżeństwa, przyjaźni i miłości. Wprowadzenie w uczuciowe i seksualne problemy nastolatków. Pogłębianie odpowiedniego stosunku do kontaktów z płcią odmienną.	<ul style="list-style-type: none"> • dyskusja o koleżeństwie i przyjaźni oraz o tym jak być lubianym i szanowanym- pojęcie asertywności, • w oparciu o wybrany film edukacyjny poruszamy następujące problemy: przejawy osiągania dojrzałości płciowej, przyczyny konfliktów z rodzicami, poszukiwanie nowych wzorców, potrzeba identyfikacji, pułapki pojawiające się na drodze do niezależności, potrzeba obcowania z płcią odmienną, pierwsze rozterki uczuciowe.
3. Aspiracje i dążenia .	Obserwacja. Rozwijanie zainteresowań w zajęciach pozalekcyjnych. Prezentowanie osiągnięć. Obserwacja wybitnych osobowości, wzbudzanie wiary w siebie.	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie do udziału w olimpiadach i zawodach, • organizacja konkursów, • spotkania z absolwentami i przedstawicielami Biur Pracy, • wywiady, • te czki tematyczne.
4. Fani, Skini, Punky, Lodziarze...	Kształtowanie właściwego stosunku do różnych subkultur młodzieżowych. Wskazywanie na problem odpowiedzialności za siebie i grupę.	<ul style="list-style-type: none"> • rozmowy z rodzicami co do celowości i sposobu omówienia tej problematyki, • rozmowy z socjologiem i pedagogiem na temat: <ul style="list-style-type: none"> - przyczyn powstawania różnych grup młodzieżowych, - wzorów, zasad i norm obowiązujących członków grup, - źródeł ideologii, - antagonizmów między grupami. • spotkania-dyskusje z przedstawicielami grup (?) • prowadzenie spotkań poświęconych grupom powstałym w oparciu o zainteresowania sportowe, teatralne

Klasa III		
Tematyka	Cele	Realizacja
1. W trosce o zdrowie psychiczne i fizyczne.	Uzmysłowienie skutków uzależnień. Trening asertywności. Poznanie problemów ludzi uzależnionych. Propagowanie literatury.	<ul style="list-style-type: none"> • realizacja na terenie szkoły programów profilaktycznych, • zajęcia w Poradni Pedagogicznej, • prezentacja filmów.
2. U progu dojrzałości.	Wprowadzenie w szeroką problematykę okresu dojrzewania. Wpojenie poczucia odpowiedzialności za pełnione role życiowe. Służenie pomocą w poszukiwaniu odpowiedzi na pytania i wątpliwości uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • spotkania z kompetentnymi ludźmi (lekarz, pedagog, psycholog, seksuolog), • dyskusje nad problemami okresu dojrzewania, • polecanie ciekawej lektury, • sporządzanie listy zagadnień, pytań na które uczniowie chcieliby uzyskać odpowiedź, • filmy o tematyce dojrzewania.
3. To, kim będziesz zależy również od Ciebie	Wywoływanie refleksji na temat własnej przyszłości. Orientacja zawodowa. Krystalizowanie planów dalszego kształcenia się. Inspirowanie do rozwoju wszechstronnego.	<ul style="list-style-type: none"> • cykl spotkań przygotowujących do wyboru przyszłej szkoły i zawodu, • dyskusja; „W jakim stopniu wybór ten zależy od nas samych”, • spotkania z, w celu uzyskania interesujących informacji.
4. Sekty, subkultury- zagrożenia jakie niosą.	Cele i sposób realizacji.	<ul style="list-style-type: none"> • jak w klasie II.

VIII.

HARMONOGRAM STAŁYCH IMPREZ UROCZYSTOŚCI, KONKURSÓW

Lp.	WYDARZENIE	TERMIN
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego	IX
2.	Sprzątanie świata- „Rady na odpady” międzyszkolny konkurs plastyczny	IX
3.	Dzień Chłopaka-dyskoteka	IX/X
4.	Dzień Edukacji Narodowej	X
5.	„Przysłowie prawdę Ci powie”- szkolny konkurs ze znajomości przysłów dla klas I	X
6.	Święto Niepodległości	XI
7.	Międzynarodowy Dzień Życzliwości i Pozdrowień	XI
8.	Dzień tolerancji- szkolny konkurs literacko-plastyczny	XI
9.	Andrzejki - dyskoteka	XI
10.	Mikołajki – turniej charytatywny	XII
11.	Szkolny konkurs literowania w języku angielskim	XII
12.	Międzynarodowy Dzień Wolontariusza	XII
13.	Przedstawienie bożonarodzeniowe – jasełka	XII
14.	Szkolny konkurs wiedzy o Nagrodzie Nobla i Noblistach Polskich	XII
15.	Klasowe spotkania oplatkowe	XII
16.	Bal gimnazjalny klas III	I/II
17.	Walentynki-poczta/dyskoteka karnawałowa	II
18.	Szkolny turniej językowy (Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego)	II
19.	Powiatowy konkurs wiedzy o Nagrodzie Nobla i Noblistach Polskich	II
20.	Charytatywny kiermasz wypieków	II/III
21.	Dzień Kobiet	III
22.	Dzień Wagarowicza	III
23.	Szkolny konkurs czytelniczo-filmowy	III?IV
24.	Drzwi Otwarte Szkoły	IV
25.	Święto Konstytucji 3 Maja	V
26.	Promocja szkoły	IV/V
27.	Diecezjalny konkurs recytatorski poezji religijnej	V
28.	Wymiana międzynarodowa	V
29.	„Oto zwierz”- powiatowy konkurs dla klas 6 szkoły podstawowej	V
30.	Dzień Dziecka	VI
31.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego	VI

IX.

EWALUACJA PROGRAMU

Ewaluacja to systematyczne zbieranie, analiza, interpretacja i wartościowanie danych o jakiejś działalności, jej planach, wynikach i uwarunkowaniach. Jej głównym zadaniem jest wspieranie rozwoju placówki, zapewnienie systematycznej informacji o postępie, wskazywanie kierunku potrzebnych zmian, angażowanie wszystkich podmiotów do współpracy.

Ewaluacja szkolnego programu wychowawczego ma pomóc określić jego wartość, wskazać mocne i słabe strony, zaktywizować szkolne środowisko wokół spraw wychowania.

Przystępując do procesu projektowania ewaluacji szkolnego programu wychowawczego uwzględniono następujące fazy postępowania:

1. Ustalenie obiektu ewaluacji
2. Określenie celów obiektu ewaluacji
3. Sformułowanie pytań kluczowych
4. Określenie kryteriów ewaluacji
5. Określenie metod badawczych
6. Określenie próby badawczej
7. Monitorowanie danych
8. Określenie formy prezentacji danych

Pierwszym obszarem ewaluacji będzie zbadanie funkcjonowania szkolnego programu wychowawczego.